UZAKTAN EĞİTİM İÇİN EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMİ ANA MODÜLÜNÜN HAZIRLANMASI

Ferhat Kadir PALA

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR EĞİTİMİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

NİSAN 2006
ANKARA

UZAKTAN EĞİTİM İÇİN EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMİ ANA MODÜLÜNÜN HAZIRLANMASI

Ferhat Kadir PALA

YÜKSEK LİSANS TEZİ
ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR EĞİTİMİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

NİSAN 2006
ANKARA

KABUL VE ONAY SAYFASI

Ferhat Kadir PALA tarafından hazırlanan UZAKTAN EĞİTİM İÇİN EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMİ ANA MODÜLÜNÜN HAZIRLANMASI adlı bu tezin yüksek lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Anabilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: : Prof. Dr. İnan GÜLER

Üye : Prof. Dr. Ömer Faruk BAY

Üye : Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. O. Ayhan ERDEM

Üye : Yrd. Doç. Dr. H. Hüseyin SAYAN

Bu tez, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Ferhat Kadir PALA

UZAKTAN EĞİTİM İÇİN EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMİ
ANA MODÜLÜNÜN HAZIRLANMASI
(Yüksek Lisans Tezi)

Ferhat Kadir PALA

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Nisan 2006

ÖZET

Bu tez çalışmasında bir web tabanlı öğretim ve yönetim platformu olan 'Nette Öğretmen' internet tabanlı yazılımı geliştirilmiştir. 'Nette Öğretmen" yazılımı web tabanlı ders yönetimini sağlamaktadır. Bu yazılım uzaktan öğrenme için hazırlanmış olmasına rağmen istenildiği takdirde geleneksel sınıf ortamı öğretimi için de öğretim elemanlarına destek olarak kullanılabilmektedir. 'Nette Öğretmen" yazılımı, öğrenci işleri modülü, sınav modülü, ders hazırlama modülü, duyuru modülü ve yönetim modülü gibi birçok özelliği bünyesinde barındırmaktadır. Türkçe olarak hazırlanmış olup tüm eğitim kurumları için çeşitli uygulamalar sunulmaktadır. Bu yazılım son yıllarda hızla artmakta olan web tabanlı eğitim sistemleri doğrultusunda uzaktan eğitim için çok amaçlı kullanıma açık olarak geliştirilmektedir. Yazılım, http://www.l-ion.net adresi altında denenmek üzere test yayınına açılmıştır.

Bilim Kodu : **702.1.014**
Anahtar Kelimeler : **web tabanlı eğitim, uzaktan eğitim, asenkron öğrenme, nette öğretmen**
Sayfa Adedi : **45**
Tez Yöneticisi : **Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN**

PREPARING THE MAIN MODULE OF LEARNING MANAGEMENT SYSTEM FOR DISTANCE EDUCATION

(M.Sc. Thesis)

Ferhat Kadir PALA

GAZİ UNIVERSITY

INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

April 2006

ABSTRACT

In this thesis, 'Instructors On Net' which is web based learning and managment platform has been developed. 'Instructors On Net' is basically preparing for web based management. In spite of preparing for distance education, this platform uses for supporting the Instructors who use traditional classroom enviroment on education. 'Instructors On Net' is containing a lot of special feature such as students information module, questionare module, course preparing module, announcement module and content management module. This platform prepared in Turkish language and presents kind of application for all educational foundation. 'Instructors On Net' platform has been developing for multi functional uses according to web based learning systems. This learning management tool is hosting under http://www.l-ion.net address for test and improve.

Science Code : **702.1.014**
Key Words : **web based education, distance education, asynchronous education, instructors on net**
Page Number : **45**
Adviser : **Assist. Prof. Dr. Nurettin DOĞAN**

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren Hocam Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN'a, bilgisayar öğretmeni Büşra NART'a, Vakıflar Genel Müdürlüğü programcılarından Beyza UYLUKÇUOĞLU'na ve desteklerini esirgemeyen görevli tüm çalışma arkadaşlarıma, manevi desteğiyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan Betül BOZDOĞAN ve diğer çalışma arkadaşlarıma teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET iii

ABSTRACT iv

TEŞEKKÜR v

İÇİNDEKİLER vi

ÇİZELGELERİN LİSTESİ ix

RESİMLERİN LİSTESİ x

SİMGELER VE KISALTMALAR xii

1. GİRİŞ 1

2. UZAKTAN EĞİTİM 3

2.1. Uzaktan Eğitimin Tarihçesi 4

2.2. Uzaktan Eğitimin Belirleyici Özellikleri 5

2.3. Uzaktan Eğitimin Tercih Edilme Nedenleri 6

2.4. Web Tabanlı Uzaktan Eğitimin Faydaları 6

2.5. Uzaktan Eğitimin Olumsuzlukları 9

2.6. Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Geleneksel Eğitim Farklılıkları 9

2.7. Sayılarla Son 5 Yılda Türkiye'de Uzaktan Eğitim 10

2.8. Uzaktan Eğitim Ortamları (Teknolojileri) 11

3. EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMLERİ 13

3.1. Eğitim Yönetim Sistemlerinin Sahip Olması Gereken Özellikler 13

3.2. Modülerin Özellikleri 16

3.2.1. Portal yetenekler 16

3.2.2. Modüler yetenekler 16

3.2.3. Ders modülü 16

3.2.4. Öğrenci modülü 17

3.2.5. Raporlama modülü 17

3.2.6. Forum modülü 18

3.2.7. Ölçme ve değerlendirme modülü 18

3.2.8. Yönetici modülü 19

4. UZAKTAN EĞİTİMDE DERS HAZIRLAMA 20

4.1. Text 22

4.1.1. Ders anlatımı 23

4.1.2. Animasyon ve resimler 23

4.1.3. Sınav 24

4.1.4. Değerlendirme 24

4.2. Ders Videoları 24

4.3. Konferans Sistemi 25

4.4. Ders Notları 25

4.5. Duyuru ve Mesajlaşma Sistemi 25

4.6. Forum 28

5. YÖNETİM BÖLÜMÜ 29

5.1. Site Yöneticisi Bölümü 29

5.1.1. Menü düzenleme 30

5.1.2. Haber düzenleme 31

5.1.3. Duyuru düzenleme 32

5.1.4. Ana sayfa düzenleme 33

Sayfa

5.1.5. Anket düzenleme 34

5.1.6. Dosya (resim) düzenleme 34

5.1.7. Üniversite bilgileri düzenleme 36

5.1.8. Öğrenci işleri (kullanıcı) düzenleme 36

5.1.9. Ders düzenleme 39

5.2. Bölüm Başkanı Bölümü 39

5.3. Öğretim Görevlisi Bölümü 40

6. SONUÇ VE ÖNERİLER 41

KAYNAKLAR 43

ÖZGEÇMİŞ 45

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 1.1. Türkiye'de WTUE programına sahip üniversiteler 8

Çizelge 1.2. Türkiye'de WTUE hizmeti veren özel sektör faaliyetlerinden bazıları..... 8

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim **Sayfa**

Resim 1.1. İçerik alanı görünüşü 17

Resim 1.2. EYS forum görünüşü 18

Resim 1.3. İDEALMS yazılımının çoktan seçmeli tekniğine göre hazırlamış bir sınavının görüntüsü 19

Resim 2.1. Sitenin ana sayfa görünüşü 21

Resim 2.2. Kayıt formu 22

Resim 2.3. Ders alt başlıklarının görünüşü 23

Resim 2.4. Tüm duyuruların görünüşü 26

Resim 2.5. Seçilen duyurunun ayrıntılı görünüşü 26

Resim 2.6. Yeni mesajınız var uyarısının görünüşü 27

Resim 2.7. Mesajlar bölümünün görünüşü 27

Resim 2.8. Yönetim bölümündeki mesajlar bölümünün görünüşü 27

Resim 3.1. Yönetim bölümü kullanıcı giriş ekranı 29

Resim 3.2. Site Yöneticisi bölümü görünüşü 30

Resim 3.3. Menü bölümünden bir görünüş 31

Resim 3.4. Hakkımızda menü başlığının düzenlemesinden bir görünüm 31

Resim 3.5. Haberler bölümünden bir görünüm 32

Resim 3.6 Duyuru düzenleme bölümü görünüşü 33

Resim 3.7. Ana sayfa içerik düzenleme bölümündeki genel yapı metni ile ilgili yapılan değişikliğin bir görünümü 33

Resim 3.8. Anket düzenleme ana menü görürümü 34

Resim 3.9. Düzenlenen bir anketin şıklarının oluşturulmasından bir görünüm 34

Resim **Sayfa**

Resim 3.10. Resim düzenleme bölümü görünüşü 35

Resim 3.11. Dosya düzenleme bölümü görünüşü 35

Resim 3.12. Üniversite bilgileri düzenleme bölümü görünüşü 36

Resim 3.13. Öğretim elamanına gönderilecek davetiyenin hazırlanması bölümü görünüşü 36

Resim 3.14. Gönderilen davetiyelerin takibi bölümü görünüşü 37

Resim 3.15. Kullanıcının detaylarının görüldüğü bölümden bir görünüş 37

Resim 3.16. Mesaj gönderme bölümü görünüşü 38

Resim 3.17. Kullanıcı istatistikleri bölümden bir görünüş 38

Resim 3.18. Ders atama bölümü görünüşü 39

Resim 3.19. Unvan düzenleme bölümü görünüşü 39

Resim 3.20. Bölüm başkanı bölümü görünüşü 40

Resim 3.21. Öğretim elemanı bölümü görünüşü 40

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler	**Açıklama**
s	sayfa
bkz	bakınız

Kısaltmalar	**Açıklama**
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AFECI	Air Force Extention Course Institute (Hava Kuvvetleri Genişletilmiş Kurs Enstitüsü)
AT&T	American Telephone and Telegraph Company (Amerika Telefon ve Telgraf Şirketi)
BAİ	Bilgisayar Aracılığıyla İletişim
BDÖ	Bilgisayar Destekli Öğrenim
BT	Bilişim Teknolojisi
BTÇ	Bilgisayar Tabanlı Çokluortam
BYÖ	Bilgisayar Yönetimli Öğrenim
CDLP	California Distance Learning Project (Kaliforniya Uzaktan Eğitim Projesi)
EYS	Eğitim Yönetim Sistemi (Learning Management System)
EİYS	Eğitim İçerik Yönetim Sistemleri (Learning Content Management Systems)
EPYS	Eğitim Portal Yönetim Sistemleri (Learning Portal Management Systems)

Kısaltmalar	Açıklama
IACA	Instruction Abroad Correspondence Association (Yurtdışı Yazışma Öğrenim Kurumu)
IBM	International Business Machine (Uluslararası İş Makineleri)
ION	Instructor On Net (Nette Öğretmen)
İMKB	İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
NUCEA	National University Continuing Education Association (Ulusal Üniversite Sürekli Eğitim Kurumu)
ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu)
USDLA	United States Distance Learning Associates (Birleşik Devletler Uzaktan Eğitim Derneği)
WTE	Web Tabanlı Eğitim (Web Based Education)
WTUE	Web Tabanlı Uzaktan Eğitim (Web Based Distance Education)

1. GİRİŞ

Bilişim çağında web tabanlı eğitim teknolojisi hızla gelişmekte olup zaman, mekân ve yaş bağımlılığı olmayan kitle eğitim araçları günümüzde oldukça tercih edilmektedir. Global olarak dağılmış eğitim kurumları ve kuruluşları tarafından web tabanlı eğitim yönetim sistemleri gün geçtikçe daha çok tercih edilir hale gelmiştir[1].

Karakuzu'ya göre [2];

"Internet'te uzaktan eğitim dersi tasarımı nesnelci ve oluşturmacı (objectivist and constructivist) öğrenim paradigmalarının karması bir gelişim modeli izler. Bu gelişim modeli iki değişik şekilde elde edilebilir: Ders içeriğini öğrenci gereksinimleri ve özelliklerine göre ayarlayarak, ya da başka öğrenme temaları ve konuları dâhil ederek ders hedeflerine öğrencilerin katkıda bulunmasını teşvik edip bunu sınıfla paylaşarak."

Dünden bugüne her zaman tartışılan ve her zaman büyük öneme sahip olan eğitim, günümüzde bilgisayarların da günlük yaşamın vazgeçilmez öğeleri olarak yerini almasıyla farklı bir boyut kazanmıştır. Geleneksel eğitimin yanında artık dünyada birçok kurum ve kuruluşun uzaktan eğitime büyük bir ciddiyetle yaklaştıklarını görüyoruz. Özellikle üniversitelerin bilgisayar ağları ile donatılmasından sonra üniversite öğretim elemanlarının da geleneksel eğitimden farklı olarak uzaktan eğitime ilgi duymaları kaçınılmaz olmuştur.

Artık birçok eğitim ve öğretim yazılımı piyasada yerini almaya başlamıştır. Bunlardan bazıları; WebCT, Moodle, Learning Space, Net-Class, Breeze, TopClass, Blackboard, FirstClass, ClassFronter, TUTOR2000, İDEALMS gibi yazılımlardır.

'Nette Öğretmen" platformu ise Gazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümünce yukarıda adı geçen ürünlerden farklı olarak nesnelci bir yaklaşım ile daha çok öğretim elamanlarının ihtiyaçları göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Yazılım web tabanlı eğitim için eğitimsel ve öğretimsel açıdan oldukça kapsamlı özellikler taşımaktadır. Kısaca bu özellikleri şöyle

sıralayabiliriz: Öğretim elemanları ve öğrenciler arasında kolay ulaşılabilir etkileşimli iletişim, öğretim elemanları için sınav ve ders içeriği hazırlanması ve yönetimi modülü, öğrenci ders ve not takibi modülü, yöneticiler için içerik düzenleme modülü. Ayrıca bu platformda öğretim elemanı ve öğrenciler için haber ve duyuru sistemi modülleri de yer almaktadır.

Yazılım üzerinde yer alması planlanan "Dersler" ve "Sınav ve Ölçme Değerlendirme" modülleri Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN danışmanlığında, yüksek lisans tezi olarak çalışılmaktadır.

Bu tez toplam altı bölümden oluşmuştur. İkinci bölümde Uzaktan Eğitim (UE) ve Web Tabanlı Uzaktan Eğitim (WTUE) kavramları, üçüncü bölümde Eğitim Yönetim Sistemleri (EYS), dördüncü bölümde uzaktan eğitimde ders hazırlama teknikleri, beşinci bölümde oluşturulan sistem üzerindeki Yönetim Bölümü anlatılmıştır. Altıncı bölüm ise sonuç ve önerilere ayrılmıştır.

2. UZAKTAN EĞİTİM

Eğitim, bir ülkenin ekonomik, politik ve sosyal gelişiminde temeli oluşturan yapı taşıdır. Günümüzde artık eğitimin ülkenin genel gelişimindeki yeri değil, eğitimin nasıl daha iyi verileceği tartışılmaktadır. Sosyologlar, psikologlar, eğitimciler ve uzmanlar, eğitimin çeşitli modelleri üzerinde çalışma ve araştırmalarını sürdürmektedirler. Değişik eğitim modellerinin fayda ve zararları karşılaştırılmakta, zaman zaman pilot uygulamalarla sonuçlar gözlenebilmekte ve gerçek uygulamalara dönüşmektedir.

Uzaktan eğitim, uygulanması açısından standart eğitim modellerinden farklılık gösteren bir modeldir.

Tanımlanacak olursa;

Kaliforniya Uzaktan Eğitim Projesi (CDLP)‘ne göre [3];

“Uzaktan eğitim programı öğrenciyle eğitsel kaynaklar arasında bağlantı kurarak eğitimi gerçekleştiren sistemdir.”

Birleşik Devletleri Uzaktan Eğitim Derneği (USDLA)’ne göre;

“Uydu, video, audio, grafik, bilgisayar, çoklu ortam teknolojisi gibi elektronik araçların yardımıyla; eğitimin uzaktaki öğrencilere ulaştırılmasıdır. Öğretmenleri içine alan öğretim ve öğrencileri içine alan öğrenim olmak üzere iki temel bölümden oluşur.”

McIsaac ve Gunawardena’ya göre ise [4]

“Uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencinin zaman ve mekân olarak ayrı olduğu eğitimdir.”

Uzaktan eğitim, eğitimci ile öğrencilerin aynı mekânda olmadan gerçekleştirdikleri eğitimdir. Bu modelde eğitimci ile öğrenciler arasında bir iletişim yolu kurulur.

Eğitimci bir uçta ders verirken; öğrenciler iletişim yolunun imkânlarına bağlı olarak evlerinden, farklı binalardan, farklı şehirlerden ve hatta farklı ülkelerden eğitime katılabilirler [5].

Uzaktan Eğitim, geleneksel öğrenme-öğretme yöntemlerindeki sınırlılıklar nedeniyle sınıf içi etkinliklerin yürütülme olanağı bulunmadığı durumlarda eğitim çalışmalarını planlayanlar ve uygulayanlar ile öğrenenler arasında iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir.

Uzaktan eğitim, öğrenci ile öğretenin birbirinden uzakta olmalarına karşın eş zamanlı ya da ayrı zamanlı olarak bir araçla iletişim kurdukları bir eğitim sistemidir [6].

Uzaktan eğitim; öğrenci ve öğretim elemanlarının farklı coğrafi mekânlarda olduğu, ders malzemesi aktarımı ve etkileşimin teknolojiden yararlanılarak gerçekleştirildiği eğitim biçimidir [3].

2.1. Uzaktan Öğrenimin Tarihçesi

Uzaktan öğrenimin başlangıcı sayılabilecek mektupla öğrenim, bir okul veya yetkili kurum tarafından posta vasıtasıyla yürütülen öğretim yöntemiydi. Özellikle fiziksel engelliler ve eve bağlı olanlar için ideal olan bu mektupla öğrenim kursları, körler ve sağır çocukların anne-babaları için özel programlar da düzenlemekteydi. İş çevreleri, dernekler ve silahlı kuvvetler mektupla öğrenimden yoğun biçimde yararlanan kurumlardı.

Mektupla öğrenimin tarihi 19'uncu yüzyılın ortalarında İngiltere, Fransa, ABD ve Almanya'da başladı ve hızla yayıldı. 1840'ta İngiliz Eğitimci Sir Isaac Pitman postayla stenografi öğretmiştir. Mektupla Eğitim Üniversitesi gelişimini ve yaygınlaşmasını, İngiltere'deki Cambridge Üniversitesi'nin İskoç Eğitimcisi James Stuart tarafından verilen yerleşke dışı derslere borçludur. 1870'lerde Illinois Wesleyan Üniversitesi başarılı bir evde öğrenim programı başlattı. 1883'te New York

- Ithaca'da "Mektupla Öğretim Üniversitesi" kuruldu. 1882'de William Rainey Harper Chautauqua, New York'ta mektupla öğrenim programı geliştirdi ve yeni kurulan Chicago Üniversitesi'nin ilk başkanı olduğunda (1891) bu yönteme devam etti. 1880'lerde Thomas J. Foster'in başlattığı evde-öğrenim kursları, 1890'da Uluslararası Mektupla Öğrenim Okulları halini aldı. ABD'de mektupla öğrenimin yaygınlaşması 1914'de bir yasa ile geliştirildi. 1915'de Madison; okullarının mektupla öğrenim kurslarını idare etmek üzere, Wisconsin'de Ulusal Yüksek Öğrenim Birliği (NUCEA)'ni kurdu. NUCEA üyeleri genellikle kolej düzeyinde evde-öğrenim kursları düzenlemektedirler. Üye kurumlar, özellikle devlet üniversiteleri ve devlet kolejleri için bölgesel akreditasyon birliklerinden onay almaktadırlar. Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'de çok sayıda Mektupla Öğrenim Kurumu mevcuttur, bunların çoğu Ulusal Evde Öğrenim Konseyi'nin onaylı üyesidir. Bu konsey, özel ve resmi mektupla öğrenim okullarının standartlarını geliştirmek üzere 1926'da kurulmuş bir birliktir. Federal programların en büyüğü ABD Hava Kuvvetleri Genişletilmiş Kurs Enstitüsü (AFECI)'dür. 450 binden fazla öğrenciye 400'den fazla mesleki, akademik ve genel kurs vermektedir. Yurtdışı Yazışma Öğrenim Kurumu (IACA) ise İngiltere, Almanya, İskandinavya, eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) ülkeleri, Avustralya, Yeni Zelanda, Güney Afrika ve Japonya'dan ulaşmak mümkündür. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Organizasyonu (UNESCO) gibi uluslararası örgütler gelişmekte olan ülkelerde mektupla öğrenimi kullanmaktadırlar [7].

2.2. Uzaktan Eğitimin Belirleyici Özellikleri

Uzaktan eğitim, diğer eğitim yöntemlerinden belirleyici bazı özellikler ile ayrılır. Bu belirleyici özellikler aşağıdaki sıralanmıştır.

- Eğitimin gerçekleştirildiği zaman diliminin büyük bir kısmında öğrenci ve öğretmenin ayrı fiziksel mekânlarda bulunmaları,
- Öğrenci ve öğretmen arasında ders esnasında iletişimi sağlamak amacıyla eğitsel medyanın kullanılması (bilgisayar, telefon, faks, teyp, video vb. gibi) ve kurs içeriğinin bu materyaller aracılığıyla öğrenciye ulaştırılması [3].

2.3. Uzaktan Eğitimin Tercih Edilme Nedenleri

- Bireylerin farklı eğitim gereksinimi duymaları ve mevcut eğitim sisteminin bunu karşılayamadığı durumlarda yeni olanaklar geliştirerek; bireysel ve bağımsız öğrenme ile kitle eğitiminin sağlanması,
- Geleneksel eğitim uygulamalarındaki aksaklıkları giderici yeni seçenekler sunulması,
- Mevcut eğitimin dışında kalan bireylere yeni modellerle eğitim olanaklarının sunulması,
- Tüm bireylerin eğitimden eşit şekilde yararlanabilmesi,
- Bilimsel ve teknolojik gelişmeler, eğitim isteğindeki artış, maliyet, etkililik ve verimlilik gibi uzaktan eğitimi gerektiren koşullar olması,
- Uzaktan eğitimde zaman ve mekân gerekmemesi,
- Uzman bir öğretim elemanından aynı anda daha çok kişinin faydalanması,
- Öğrencilere istedikleri yerden açılan derslere katılma imkânının sağlanması.

Uzaktan Eğitim öğrenenle öğretenin fiziksel olarak birbirinden uzakta olduğu bir eğitim biçimi olma özelliğiyle; isteyene, istediği yaşta, istediği yer ve zamanda, istediği hızda öğrenme olanağı sağlar.

Moore'a göre uzaktan eğitimde iletişimin üç elemanı vardır: Öğrenen, öğreten ve iletişim metodu. İletişim metodu, öğrenen ile öğreten arasındaki bağdır [8]. Bu bağ ya da ortam teknolojinin herhangi bir biçiminin kullanılışı ile oluşur. Bu; posta, radyo, TV yayını, kablolu yayın, bilgisayar ağı olabilir. Basılı materyal, ses, görüntü ve grafik uzaktan eğitim için kullanılan ürünlerdir [9].

2.4. Web Tabanlı Uzaktan Eğitimin Faydaları

Uzaktan eğitimde yeni öğrenme ortamlarından birisi de Web ortamıdır.

Web Tabanlı Uzaktan Eğitim (WTUE)'nin en önemli avantajları arasında sanal bir kampüs yaratılabilmesi ve eşzamansız (asynchronous) eğitime olanak vermesi yer almaktadır. Öğrenciler sistem dâhilindeki içeriğe istedikleri zaman ulaşabilmekte ve kaynaklardan istedikleri ölçüde faydalanabilmektedirler. Sağlanan bu esneklik, maliyet avantajları ile birleştiğinde ideal bir model oluşmasına olanak tanımaktadır [10].

WTUE'nin günümüzde kabul görmesinin ve popülaritesinin giderek artmasının en temel nedeni eğitimin zamandan ve mekândan bağımsız oluşudur. WTUE'nin bu esnek ve bağımsız yapısı iş hayatı nedeniyle zaman sıkıntısı çeken ya da eğitimin verildiği yerde fiziki olarak bulunamayan kişiler için önemli bir tercih nedeni oluşturmuştur [11].

Yurtdışındaki çoğu üniversite de WTUE sistemleri yani Eğitim Yönetim Sistemleri (EYS) kullanılmaktadır. Ancak ülkemizde internet bağlantısı için gerekli alt yapının yeterli olmaması, içerik sıkıntısı olması ve üniversitelerin EYS'ler üzerine yaptığı çalışmaların azlığından dolayı EYS üzerine fazla ilerleme kaydedilememiştir.

Al ve Madran'ın da belirttiği gibi [11];

"Bilişimin hemen hemen her alanında olduğu gibi uzaktan eğitim konusunda da ülkemizde içerik sıkıntısı bulunmaktadır. Bant genişliğinin yeni yeni belirli standartlara ulaşabildiği ülkemizde, WTUE konusunda da yeterli ilerlemeler kaydedilememiştir. En büyük sıkıntılardan biri içeriğin yetersiz oluşudur. Yurt dışında oluşturulan zengin içerik, dil sorunu ve müfredat farklılıkları yüzünden kullanılamamaktadır. Tüm bu olumsuz tabloya rağmen sayıları çok az da olsa WTUE konusunda standartları yakalamış özel sektör kuruluşlarına ve üniversitelere rastlanmaktadır.
Türkiye'de Web sayfası aktif olarak çalışan toplam 79 üniversiteden sadece 5'i WTUE olarak tanımlayabileceğimiz bir programa sahiptir."

Yukarıda adı geçen üniversiteler Çizelge 1.1'de gösterilmiştir [11].

Çizelge 1.1. Türkiye'de WTUE programına sahip üniversiteler

Üniversite	Program Adı	URL
Ahmet Yesevi Üniv.	Türtep	http://www.yesevi.net
Anadolu Üniv.	E - MBA	http://emba.anadolu.edu.tr
Anadolu Üniv. Açık Öğretim Fakültesi	Bilgi Yönetimi Önlisans Programı	http://www.bilgi.aof.edu.tr
İTÜ	UZEM	http://www.uzem.itu.edu.tr
ODTÜ – IDEA	Asynchronous Internet Education	http://idea.metu.edu.tr
ODTÜ – Online	METU Online	http://online.metu.edu.tr
ODTÜ - Informatics	Informatics Online - Master of Science Program	http://ion.ii.metu.edu.tr
ODTÜ – DIL	diL (Distance Interactive Learning)	http://www.dil.metu.edu.tr
İstanbul Bilgi Üniv.	E - MBA	http://www.bilgiemba.ne

Üniversiteler haricinde özel sektör programlarından bazılarına da Çizelge 1.2.'de gösterilmiştir [11].

Çizelge 1.2. Türkiye'de WTUE hizmeti veren özel sektör faaliyetlerinden bazıları.

Kuruluş	Program Adı	URL
IDEA e-learning solutions	Microsoft Eğitimleri	http://www.ideaegitim.com
Öğretmenler Sitesi	Teknoloji Eğitimleri	http://www.ogretmenlersitesi.com
Enocta	Mesleki Eğitim	http://www.meslekegitimleri.com
Netron	E-LearnCampus	http://www.netron.com.tr

Web tabanlı uzaktan eğitimin geleneksel uzaktan eğitime göre sayılabilecek yararları şunlardır:

- Eğitim merkezinden tüm dünyaya bilgi gönderilir,
- Postalama masrafı ortadan kalkar. Bilgi dağıtımı baskı ve taşıma masrafları sıfırlanmış olarak internet üzerinden yapılır,
- Bir servisten tüm bilgi düzeltilip güncelleştirilir,
- Öğreten ve öğrenenler arasında metin, grafik iletişim gibi çeşitli öğretim teknikleriyle etkileşim sağlanır,

- İnternet yazımda işbirliğine olanak sağlar,
- Öğrenciler geri bildirimlerini kolayca yaparlar [12].

Ayrıca; eğitimin istenilen yer ve zamanda alınabilmesi, bireye uygun içerik ve öğrenme yöntemlerinin geliştirilebilmesi, öğrenme hızı ve dinlenme aralıkları gibi seçeneklerin birey tarafından belirlenebilmesi gibi faydaları da yer almaktadır.

2.5. Uzaktan Eğitimin Olumsuzlukları

Ancak, uzaktan eğitimin sayılan yararlarının yanı sıra bazı olumsuzlukları da vardır:

- Öğrenme ortamlarında önemli görülen yüz yüze etkileşim ortam ve olanakları,
- Öğrenme sürecinde karşılaşılan öğrenme güçlüklerinin anında çözülememesi ve bu durumun ardından gelişebilecek sıkıntılar,
- Anında yardım görememe ve sorunun giderilememesinden kaynaklanan davranışların gelişimi,
- Kendi kendine çalışma alışkanlığı olmayan ve bu yeteneğini geliştirmemiş bireyler için planlama zorluğu,
- Çalışan bireylerin kendine ayıracakları vakitte ders çalışma zorunluluğu,
- Laboratuar, atölye gibi uygulama ağırlıklı konuların işlenmesindeki sınırlılıklar,
- Öğrenci sayısındaki fazlalık nedeni ile iletişimdeki sınırlılıklar [13].

2.6. Web Tabanlı Uzaktan Eğitimin Geleneksel Eğitimden Farklılıkları

1. Eğitim merkezleri ve yüksek okullar, internet aracılığıyla bilgiyi geniş bir ölçeğe (tüm dünyaya) yaymaktadırlar. Öğrenciler çok uzak bir coğrafyadan istedikleri zaman ders alabilmekte, kendilerine gelen e-postalara ulaşabilmekte, öğretim üyeleri ve diğer öğrencilerle iletişimi gerçekleştiren ve teşvik eden sohbetler etmektedir.

2. İnternet, posta masraflarını azaltmaktadır. Baskı ya da ulaştırma ücreti ödemeksizin sayfaların dağıtımına olanak sağlamaktadır.

Tüm öğrenenlerin yararlandığı bilgileri internet ile tek bir sunucu kullanarak düzeltmek ya da güncellemek mümkündür. Yeni materyal ya da bilgiler istenildiği zaman eklenebilir ve öğrenciler bu değişiklikleri anında görebilirler.

İnternet; metin, resim ve video gibi öğrenmeyi zenginleştiren ve eğlenceli yaşantılar sağlayan öğretme ve öğrenme araçları ile etkileşim olanağı sağlamaktadır.

İnternet, karşılıklı yazışma olanağı sağlamaktadır. Öğrenciler projeleri paylaşarak ödevlerini hazırlayabilir, mesaj ve düşüncelerini postalayabilir ve yaşantılarını bir ders saatinden daha uzun süreliğine paylaşabilirler.

Çoğu akademisyen uzaktan eğitimin geleneksel eğitim kadar öğrenme konusunda başarılı olup olmadığını sorgulamaktadır. Ancak yapılan araştırmalar sonucunda eğitimsel araçların doğru seçilmesi durumunda geleneksel eğitim kadar başarılı olabildiği görülmüştür [5].

2.7. Sayılarla Son 5 yılda Türkiye'de Uzaktan Eğitim

Türkiye'de Uzaktan Eğitim için yapılan yatırımların uzun zamandır devam etmesine rağmen, son 5 yıl içinde Dünya Bankası ile MEB arasında yapılan görüşmeler doğrultusunda alınan krediler ve MEB'in kendi öz kaynakları ile büyük bir atılıma girilmiştir ve eğitimsel amaçlar için çeşitli bilişim teknolojisi araçlarını edinmeye başlanmıştır.

1998 yılında çeşitli kademelerde 1368 okula 24311 bilgisayar sağlanmış; 14300000 öğrencinin 800 bini (%5,6) bilgisayar eğitiminden yararlanmış; açık ilköğretime 63000, açık liseye ise 272911 kayıt yaptırılmıştır [12].

2000 yılında 2802 ilköğretim okulunda 3188 bilgi teknolojisi sınıfı kurulmuş ve Marmara bölgesi dışındaki okullara eğitim yazılımlarının dağıtımı tamamlanmıştır. Bu kapsamda 3041 televizyon, 4740 tepegöz temin edilmiş ve bunların video teçhizatı ile desteklenmesi yoluna gidilmiştir. İlköğretim okullarındaki Bilişim Teknolojisi (BT) sınıflarında bilgisayar, yazıcı, eğitim yazılımları, eğitsel içerikli oyunlar, elektronik referanslar, video, tepegöz, televizyon, eğitsel içerikli videokaset, saydam ve ofis yazılımlarının bulunması kararı alınmıştır. Her yerde sürekli eğitim amaçlandığı "Eğitimde Çağı Yakalama" projesi kapsamında etkileşimli uzaktan eğitim sistemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması gerçekleştirilmiştir [13].

Aralık 2001 itibariyle ilk ve orta öğretim kurumlarında 117250 bilgisayar kullanılmıştır. Bu araçlar yalnızca bilgisayar eğitim ve öğretim çalışmalarıyla ilgilidir. Yine aynı yıl, eğitimde fırsat eşitliği sağlamak amacıyla verilen uzaktan eğitim hizmetlerinden ilköğretim ve lise düzeyinde yararlanan öğrenci sayısı 715510 olarak belirtilmiştir [14].

Bu rakamlardan da anlaşılacağı gibi Türkiye yaptığı yatırımlar ile bilişim alanında ciddi atılımlar yapmıştır.

2.8. Uzaktan Eğitim Ortamları (Teknolojileri)

Uzaktan eğitim başlıca dört materyal yardımıyla gerçekleştirilir. Bunlar;

1) Görüntü (video),
2) Ses (telefon, teyp),
3) Basılı kaynaklar (ders kitapları),
4) Bilgisayar dır.

Bilgisayar destekli eğitimi dört ana grupta inceleyebiliriz,

- Bilgisayar Destekli Öğrenim (BDÖ): Bilgisayar belirli dersleri özel ama sınırlı amaçlar dâhilinde öğrenciye öğretmek için kullanılır.
- Bilgisayar Yönetimli Öğrenim (BYÖ): Bilgisayar, öğretimi düzenleme ve öğrenci kayıt ve başarısını saklamak için kullanılır. Bu sistemde öğretim, bilgisayar üzerinden verilmek zorunda değildir. Ama genellikle BDÖ (öğretimsel bileşen) BYÖ ile birlikte kullanılır.
- Bilgisayar Aracılığıyla İletişim (BAİ): Bilgisayar uygulamalarının, iletişimi kolaylaştırmasında kullanılmasıdır. Elektronik posta, bilgisayar konferans, elektronik ilan tahtaları ve WWW (World-Wide Web) örnek olarak verilebilir.
- Bilgisayar Tabanlı Çoklu Ortam (BTÇ): Hipermedya ve halen gelişmekte olan güçlü, kullanımı rahat bilgisayar araçları uzaktan eğitim verenlerin ilgisini çekmektedirler. Bilgisayar tabanlı çoklu ortamın amacı çeşitli ses, görüntü ve bilgisayar teknolojilerini tek ve kolay ulaşılabilir birlikteliğe getirmektir [15].

Bilindiği gibi bilgisayarlar ve internet hayatımıza girdiğinden beri eğitmenler bu teknolojiyi eğitimsel amaçlı olarak nasıl kullanabiliriz diye düşünmekte ve araştırmalarını bu konu üzerine yoğunlaştırmaktadırlar. Değişik eğitim modellerinin fayda ve zararları karşılaştırılmakta, zaman zaman pilot uygulamalarla sonuçlar gözlenebilmekte ve gerçek uygulamalara dönüşmektedirler. Bunları genel olarak Web Tabanlı Eğitim (WTE) çatısı altında toplamak mümkündür.

Bizim inceleyeceğimiz ve üzerinde duracağımız başlık ise Bilgisayar Tabanlı Çoklu Ortam olacaktır. Ancak konuyu sadece web sitesi olarak ele almayacağız. Günümüzdeki yoğun internet kullanımı, yurtiçindeki veya yurtdışındaki firmaların internet üzerinden iletişim için geliştirdikleri video konferans, ses iletişimi, etkileşimli animasyonlar gibi teknoloji ve değerlendirme sınavları gibi birçok teknik ile öğrenciye ders konusunu etkileşimli olarak öğretilebilmektedir.

3. EĞİTİM YÖNETİM SİSTEMLERİ (EYS - LEARNING MANAGEMENT SYSTEMS)

Brandon-hall.com'a göre EYS, "eğitimsel olayları otomatik olarak yöneten bir yazılımdır. Bir EYS, kullanıcıları kayıt eder, dersleri gösterir ve öğrencilerin bilgilerini saklayarak yönetimsel raporlamalar yapar. EYS, tipik olarak birçok yayımcı tarafından basılan ve birçok tedarikçisi olan tasarlanmış derstir." [16].

Eğitim Yönetim Sistemleri; eğitimcilere kurslarını çevrimiçi olarak sunabilme, dokümanlarını saklayabilme ve müfredatlarını yayınlayabilme olanağı sunmaktadır.

3.1. Eğitim Yönetim Sistemlerinin Sahip Olması Gereken Özellikler

Genel olarak EYS aşağıdaki yeteneklere sahip olmalıdır;

- Kayıt Bölümü olmalıdır,
- Öğrenimsel sorumlulukları olmalıdır,
- Müfredat ve kurslar planlanmış olmalıdır,
- Testler ve değerlendirmeler olmalıdır,
- Öğrencilerin işlemleri ve performanslarını raporlayabilmelidir,
- Genel raporlaması olmalıdır [17].

Bir başka görüşe göre ise;

- Kursları (dersleri) çevrimiçi yayınlayabilmeli,
- Öğrenciler ile ilgili tüm işlemlerin elektronik olarak yapılabilmesine olanak sağlamalı,
- Çevrimiçi olarak testler, sınavlar ve yoklamalar yapabilmeli,
- Öğrenciler ve aileleri için sisteme giriş yapılabilmeli ve notlar kontrol edilebilmeli,
- Öğrenciler için çevrimiçi tartışma forumları olmalı,

- Müfredat, raporlar, testlere ve sınavlara ulaşım olmalı,
- Dersler ve çalışma alanları profesyonel olarak geliştirilmiş olmalı,
- Öğretim elemanları ve öğrenciler arasında hızlı bir e-mail iletişimi kurulabilmeli,
- Öğretim elemanı rahatça tüm derslerini ve değerlendirmelerini kontrol edebilmelidir [17].

Yukarıda ki bilgiler birbirlerinden farklı olarak görülse de genel olarak değerlendirildiklerinde web üzerindeki diğer eğitim sitelerinden ayrılabilmesi için olması gereken temel özelliklere sahiptirler.

Bu özellikler, Al ve Madran'a göre genel hatlarıyla aşağıdaki gibidir [11].

"1. Kullanıcıların tanımlanması ve yönetilmesi: Geniş alan ağları, yerel ağlar ya da Internet üzerinden yayın yapan EYS'ler genel erişime açık bir yapıya sahip olabilmektedir. Ancak eğitim içeriklerinin herkes tarafından görüntülenmesi istenmeyebilir. Belirli kullanıcı grup ve hakları doğrultusunda sisteme giriş yetkisi verilmek istendiği durumlarda EYS'lerin kullanıcı tanımlayabilir ve yönetebilir bir yapıda olması gerekmektedir.

2. Ders içeriklerinin hazırlanması: WTUE'nin temelini oluşturan ders içeriklerinin hazırlanması ya da hazırlanmış içeriklerin Web ortamına aktarılması sistem içerisinden yapılabilmelidir. Hazır bir şablon kullanılabileceği gibi, içeriğin oluşturulmasında farklı programları da kullanmak mümkündür.

3. Derslerin yönetilmesi: Öğrenci ders yüklerinin kontrol edilmesi, hangi dönem hangi dersi almaları gerektiği ya da hangi dersi aldıkları gibi bilgilerin takip edilebilmesi gerekmektedir. Tüm bu bilgiler ışığında öğrencinin belirli bir programı takip etmesi ve bitirmesi sağlanabilir. Bu sayede sistem genelinde aktif olan derslerin kullanım yoğunluğu da takip edilmiş olmaktadır.

4. Öğrenciye özel programların açılması: WTUE'nin en önemli avantajlarından birinin esneklik olduğundan daha önce bahsetmiştik. Bu esneklik öğrenciye özel programların oluşturulabilmesiyle ön plana çıkan bir özellik haline gelmektedir. Eğitim programı zamandan bağımsız olarak tasarlanabildiğinden, dönemlik, aylık hatta haftalık ders yükleri farklı şekilde belirlenebilir. Seçmeli derslerin sınıf mevcuduna göre açılıp açılmama durumu gibi sorunlar bu sistemde yer almaz.

5. Ödev ve proje verilmesi/teslimi: Öğrencilere ödev ve projelerin verilmesi, bu çalışmalar ile ilgili içerik ve açıklamaların öğrencilere aktarılması, tamamlanan çalışmaların toplanıp değerlendirilmesi gibi işlemlerin yapılabilmesi gerekmektedir.

Tüm bu işlemlerin tek bir merkezden yapılması, sorumlu kişilerin üzerindeki iş yükünü azaltacağı gibi, sürece de hız kazandıracaktır.

6. Sınav ve testlerin hazırlanması ve uygulanması: WTUE uygulamalarında dönem içinde aktarılan bilginin öğrenci tarafından ne derecede alınabildiği ortaya konmalıdır. Bütün eğitim sistemlerinde olduğu gibi WTUE'de de bu çalışma sınav ve testler yoluyla yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iki farklı yöntem genel olarak tercih edilmektedir. Bunlardan biri dönem/eğitim sonunda öğrencilerin bir merkezde toplanarak sınava tabi tutulmalarıdır. Bu sistem farklı ülkelerden sisteme dahil olan kullanıcılar için uygun bir yöntem değildir. Bu durumda çevrimiçi sınavlar devreye girmektedir. Öğrenciler terminaller yardımıyla merkezden gelen soruları yanıtlamaktadırlar. İki yöntemin beraber kullanıldığı sistemler de mevcuttur. Her iki yöntemde de (ya da ikisini de uygulayan sistemlerde) eğitim süresince öğrencinin kendi bilgi düzeyini test etmesi gerekmektedir. Genel değerlendirmede kullanılacak testlerin yanı sıra, sadece deneme amaçlı olarak testlerin oluşturulabilmesi ve bu testlerin eğitim sistemi üzerinden öğrenciye sunulabilmesi de gerekmektedir.

7. Öğrenci davranışlarının izlenmesi ve incelenmesi: EYS'leri başarıya taşıyacak en önemli çalışmalardan biri şüphesiz sistemin ne derece etkin kullanıldığının gözlenebilmesidir. Bunun yolu kullanıcıların sistem içerisinde davranışlarının izlenebilmesinden geçer. Öğrencilerin günün hangi saatinde sistemden ne ölçüde yararlandıkları, hangi ders içeriklerinde ne kadar vakit geçirdikleri gibi bilgilerin sistem üzerinden takip edilebilmesi gerekmektedir. Elde edilen verilerin belirli istatistikî bilgiler halinde sorumlu kişilere aktarılması yine sistemin sorumluluğunda olmalıdır.
8. Öğrencilerin başarı durumlarının değerlendirilmesi: Eğitimin sonunda hem sistemin başarısını, hem de öğrencinin başarısını öğrenci başarı durum değerlendirmesi ortaya koyacaktır. Bu değerlendirme aynı zamanda, diploma, sertifikasyon ya da başarı belgesine öğrencinin hak sahibi olup olmadığını da belirleyecektir. Başarı durumlarının değerlendirilmesi eğitim programında daha sonraki aşamalarda ön koşulun yerine getirilip getirilmediğinin de bir göstergesi olacaktır. Tüm bu çalışmalar sistemin sorumlulukları arasında yer almaktadır.

9. Etkileşimli iletişim ortamlarının oluşturulması ve yönetilmesi: WTUE'nin önemli avantajlarından birisi de birçok değişik Internet tabanlı iletişim sistemini kendi bünyesinde barındırıyor olmasıdır. Tartışma grupları, sohbet odaları, akışkan video ve ses aktarımı, Flash gibi kullanıcı etkileşimi sağlayabilecek ara yüz teknolojilerinden en üst düzeyde fayda sağlanması, sistemin sahip olması gereken özelliklerin başında gelmelidir. "

Yukarıdaki bilgilerden de anlaşılacağı gibi EYS yazılımları genel olarak ders hazırlama modülü, ders modülü, öğrenci modülü (kullanıcı arayüzleri, kullanıcı grupları vb.), ölçme ve değerlendirme modülü, tartışma-forum modülü, raporlama modülü ve yönetici modülü gibi eğitimsel modüllerden oluşmaktadır.

3.2. Modüllerin Özellikleri

EYS'lerin kullanımının artmasıyla Eğitim İçerik Yönetim Sistemleri (EİYS) ve Eğitim Portal Yönetim Sistemleri (EPYS) gibi birçok kullanışlı eğitim aracı da geliştirilmektedir.

Dünyada bu amaçla geliştirilmiş çeşitli yazılımlar bulunmakta olup kullanımı en fazla olanlar WebCT, Moodle, IBM Learning Space, Net-Class, Macromedia Breeze, TopClass, Blackboard, FirstClass, ClassFronter, TUTOR2000, İDEALMS gibi yazılımlardır.

3.2.1.Portal yetenekler

Yazılım üzerinde modüller istenilen alana eklenebilir veya kaldırılabilir. Modüllere erişim de kullanıcılar veya kullanıcı grupları eklenebilir ya da kaldırılabilir. Aynı zamanda modüllerde değişiklik yapabilme yetkisi istenilen bölümlere, kullanıcı veya kullanıcı gruplarına verilebilir.

3.2.2. Modüler yetenekler

Yazılım üzerindeki tüm modüller üzerinde değişiklik yapılabilinir, içerik eklenebilinir veya farklı bir modül geliştirildiğinde de sisteme dahil edilebilinir.

3.2.3. Ders modülü

Ders modülünde öğrenciye ait derslerin listesi, ders içerikleri (Resim 1.1), derslerin kayıt tarihleri, derslerin çevrimiçi olarak başlama ve bitim tarihleri, öğrencilerin derslere en son giriş tarihleri, derslerin izlenme istatistikleri, öğrencilerin ders ve konular arasında geçirdikleri süreler, hangi konunun en son izlendiği, konularda başlanmamış, bitirilen ve en son kalınan noktanın gösterimi gibi ders izlemek için gerekli tüm bilgilere ulaşılabilinir.

3.2.4. Öğrenci modülü

Bu modülde öğrenci giriş yaptıktan sonra, öğrencinin adı soyadı, tarih, saat, siteye giriş çıkış zamanları, sitede o an kaç kişi olduğu, site üzerinde not alabileceği sanal not alanı, özel mesajlarını okuyup ve yollayabileceği mesaj kutusu, hangi konuda kaldığını gösterir işaretçi alanı, en son yaptıklarını gösterir geçmiş alanı gibi alanlar bulunabilir.

Resim 1.1. İçerik alanı görünüşü

3.2.5. Raporlama modülü

Bu modülde önceden hazırlanmış birçok rapor olmakla beraber site yöneticisi ve yetki verilen kullanıcı veya kullanıcı grupları tarafından da raporlar geliştirilebilir. Örneğin, derslerin ve sınavların alınma yüzdesi ve başlangıç ile bitiş tarihleri, karşılaştırmalı sınav, zaman, ortalama, en fazla doğru veya yanlış cevaplanan sorular gibi raporlar alınabilir.

3.2.6. Forum modülü

Forum modülünde, kullanıcılar her türlü konuyu tartışabilir. Genel olarak forumlar değişik başlıklar altında toplanarak konuyla ilgili sisteme kayıtlı kişilerin görüşleri istenebilir. (Bkz. Resim 1.2.)

Resim 1.2. EYS forum görünüşü

3.2.7. Ölçme ve değerlendirme modülü

Bu modül ile sınav bilgileri (kullanılan metot, süre, soru adeti vb.),sınavlarının listesi, sınav tarihleri, sınav başlama ve bitiş saatleri, sınav sonuçları, sınav raporları, öğrencilerin sınava kaçıncı girişleri olduğu, kalan süre, sınav değerlendirme raporları (toplam süre, alınan puan, soru sayısı, soru detayları, doğru-yanlış-boş bırakılan soru sayısı, öğrenciye yönelik geri dönüşüm, soru seviyesi vb.) gibi bölümlerle beraber yöneticiler içinde soru bankası, sınav hazırlama araçları, soru seviyeleri, kaçar soru geleceğini, soru ekleme, rastlantısal soru sorma, sınav süresi belirleme, sınava kimlerin ve kaç kez girebileceği gibi bölümlere ulaşabilinir. Resim 1.3.'de

İDEALMS yazılımının çoktan seçmeli tekniğine göre hazırlamış bir sınavının görüntüsü yer almaktadır.

Resim 1.3. İDEALMS yazılımının çoktan seçmeli tekniğine göre hazırlamış bir sınavının görüntüsü

3.2.8. Yönetici modülü

Yönetici modülü sistem üzerinde her türlü yetkiye sahiptir ve yeni sayfa ekleyebilme, sayfa düzenleyebilme, kullanıcı gruplarını düzenleme, sayfaya duyuru, forum gibi modülleri ekleme, modülleri düzenleme, grupları düzenleme, öğrenci ekleme, ders ekleme, sayfa ekleme, sınav ekleme, rapor ekleme, öğrenci bilgilerini düzenleme, site ayarlarını düzenleme gibi tüm düzenleme işlemleri bu modülde yapılabilir.

4. UZAKTAN EĞİTİMDE DERS HAZIRLAMA

Bu kısımda bir EYS olarak planlanan uzaktan eğitim için içerik yönetim sistemli ders hazırlama ana modülünün dersin hazırlanması ile ilgili kısımları anlatılacaktır. Uluslar arası olması amaç edinilen bu çalışmaya Nette Öğretmen anlamında "Nette Öğretmen" adı verilmiştir. Nette Öğretmen yazılımı, Gazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü bünyesinde Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN'ın danışmanlığında geliştirilmeye başlanmıştır. Yazılım hala geliştirilmekte olup test için http://www.l-ion.net adresi altına yayına başlamıştır.

Nette Öğretmen yazılımında ders hazırlama aşaması en önemli kısımlardan birini teşkil etmektedir. Çünkü iyi bir içerik sağlanması uzaktan eğitimin en önemli maddelerinden biridir. Basit yazılımlar ile EYS'lerin en büyük farkı da yukarıda da bahsedildiği gibi iyi bir içeriğin olmasıdır. Ancak, iyi bir EYS için sadece içeriğin iyi olması değil aynı zamanda bu içeriğin de iyi hazırlanması ve kontrol edilebilir olması gerekmektedir.

Yazılıma ilk girişte tüm ziyaretçilerin karşısına Resim 2.1'de görülen ekran çıktısı gelir. Ziyaretçiler sağ bölümde bulunan giriş bölümünden siteye giriş (kayıt) yapmadığı sürece sitemiz tarafından sağlanan hizmetlerden kısıtlı olarak yararlanabilmektedir. Kayıt işlemi için Resim 2.2'de görülen formun doldurulması gerekir. Ancak kayıtlı kullanıcılar sistem üzerindeki tüm hizmetlerden yararlanabilir.

Resim 2.1. Sitenin ana sayfa görünüşü

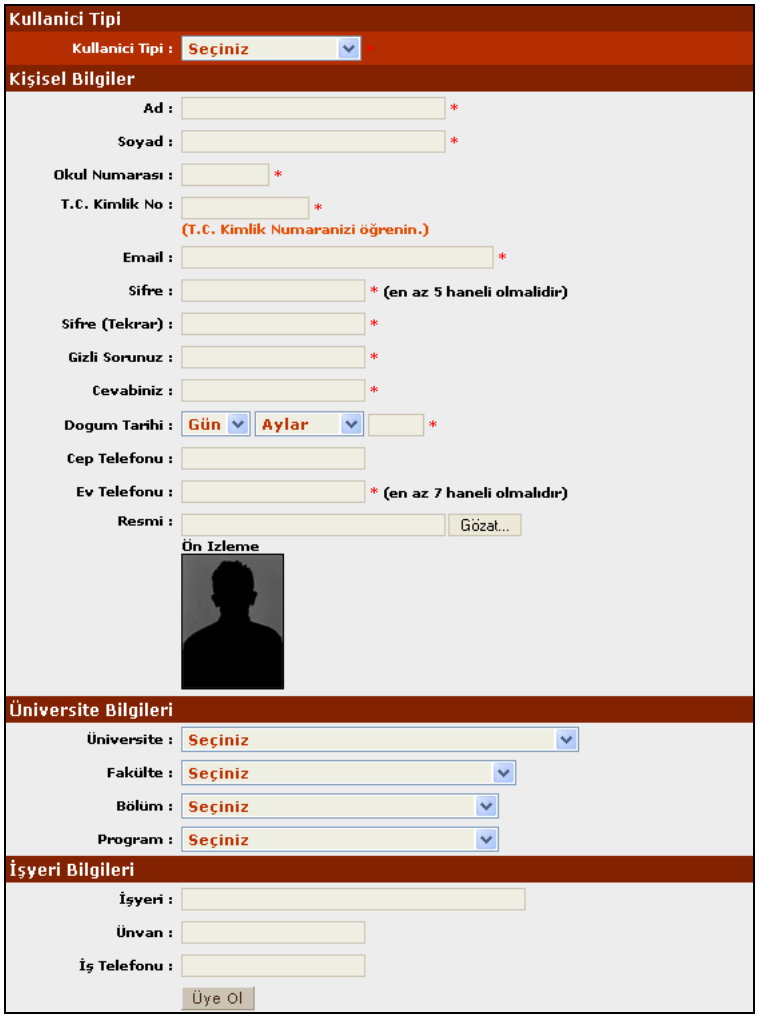

Resim 2.2. Kayıt formu

4.1. Text Bölümü

Bu bölüm tamamen dersin anlatımının yapılacağı bölümdür. Dersleri site yöneticisi, ilgili dersin bölüm başkanlığı ve dersi anlatmakla görevli öğretim elemanı tarafından onaylanmış kayıtlı öğrenciler görüntüleyebilirler. Derslerin öğretim görevlilerine ataması da yine yönetimsel marifetlerle yapılmaktadır.

Text Bölümü temel olarak ders anlatımını, animasyonları, dersle ilgili sınavları ve ölçme ve değerlendirme işlemlerini ihtiva eder. Bu bölümler sırayla aşağıda anlatılmaktdır.

4.1.1. Derslerin anlatımı

Resim 2.3'de görüldüğü gibi derslerin etkileşimli anlatımı için kullanıcıların sisteme girmesiyle kayıt altına alınan verilerden yola çıkılarak dersin en son neresinde kalındığının bilgisi öğrenci ve öğretim elemanına sistem tarafından bildirilecektir. Böylece denetim daha rahat sağlanacaktır. Dersin anlatmakla görevli öğretim elemanı ders ile ilgili olarak istenilen bölümlerde düzenlemeler (resim ekleme, animasyon ekleme, yazılı metinlerde bilgi değişiklikleri v.b. değişiklikler) de bulunabilecektir. Aynı zamanda öğretim elemanı istediği öğrenciye konu ile ilgili ek bilgileri de verebilecektir. Bir nevi sınıf ortamının sözlü bilgilerini eşzamanlı olarak öğrencinin ekranında görülebilecek şekilde ekleyebilecektir. Konu bitimlerinde öğretim elamanının belirlediği deneme sınavları yer alacaktır.

Yapay Sinir Ağları

Bölüm Adı	Açıklama	Durum	İşlemler
Yapay Sinir Ağlarına Giriş	YSA ve diğer konuların başlangıcı olan bu bölümüzd...	Aktif Değil	
Yapay Sinir Ağlarının Oluşturulması	Yapay Sinir Ağlarının OluşturulmasıYapay Sinir Ağl...	Aktif Değil	
Yapay Sinir Ağlarının Yapıları	Yapay Sinir Ağlarının YapılarıYapay Sinir Ağlarını...	Aktif Değil	
Danışmanlı Öğrenme	Danışmanlı ÖğrenmeDanışmanlı ÖğrenmeDanışmanlı Öğr...	Aktif Değil	
Danışmansız Öğrenme	Danışmansız ÖğrenmeDanışmansız ÖğrenmeDanışmansız ...	Aktif Değil	
Yapay Sinir Ağ Uygulamaları	Yapay Sinir Ağ UygulamalarıYapay Sinir Ağ Uygulama...	Aktif Değil	

Resim 2.3. Ders alt başlıklarının görünüşü

4.1.2. Animasyonlar ve resimler

Dersin konularıyla ilgili animasyonların yer alacağı bu bölüme sisteme giren öğrenciler iki ayrı şekilde ulaşabileceklerdir. Hem dersin ilgili bölümünde Macromedia Flash veya benzeri animasyon yazılımları ile oluşturulan animasyonlar görülebilecek, hem de sistem üzerinde animasyonlar bölümünden ulaşılabilecektir.

4.1.3. Sınav sistemi

Dersin öğretmeni tarafından hazırlanan konu, ünite ve ders bazlı sınavlar yer alacaktır. Bu sınavlar öğretmenin uygun gördüğü Doğru – Yanlış, Çoktan Seçmeli, Eşleştirmeli, Düzenlemeli, Kombinasyon, Boşluk doldurmalı, Sözcük bulmaca, Sonuç yazdırma vb. sınav teknikleri ile sistemde yer alacaktır. Öğretmen isterse soruları test mantığında sıralayıp doğru cevaplardan sonra değerlendirecek, isterse sorular tek tek ekrana gelecek ve son sorudan sonra değerlendirme yapılabilecektir. Tek tek gelme yönteminde sorular öğrencinin cevabına göre daha kolay veya daha zor soru gelmesi şeklinde de olabilecektir. Sınavlar konu bitimlerimde de yapılabilecektir. Ancak, burada en önemli nokta her sınavın süresi önceden belirlenecek ve belli zamanlarda yapılması olacaktır. Böylece öğrenciler eşit koşular altında değerlendirilerek daha adaletli bir ölçme yapılabilecektir.

4.1.4. Değerlendirme

Dersler ile ilgili olarak değerlendirmeler; sınavlar, testler gibi ölçme ve değerlendirme teknikleri ile anında yapılarak ve sonuçlar öğrenci ve öğretim elemanlarına geri dönüt olarak anında iletilecektir. Aynı zamanda, sistem üzerinde öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik istatistikî bilgiler yer alacağından öğretim elemanı öğrencisinin hani konuda nasıl bir çalışma yaptığını, nerde kaldığını, nerelerde daha fazla çalışması gerektiğini izleyebilecektir.

4.2. Ders Videoları

Dersin hazırlanması sırasında veya daha sonra öğretim elemanı tarafından hazırlanan belirli konuların veya ünitelerin anlatımının yapıldığı video görüntüleri öğrenciler tarafından kullanılabilecektir. Bu bölüme de aynı animasyonlarda olduğu gibi iki şekilde ulaşmak mümkün olacaktır. Bunlar; dersin ilgili bölümündeki video ikonuna tıklayarak veya videolar bölümünden ulaşma şeklindedir.

4.3. Konferans Sistemi (Görüntülü İletişim)

Site üzerinde yer alması düşünülen webcam araçları ile (Macromedia Breeze veya Macromedia Flash Communication Server) istenildiği zaman veya önceden belirlenen bir zamanda, öğrenciler ve öğretim elemanının aynı anda katılımıyla bir konferans sistemi oluşturulabilecektir. Öğrencilerin kendi aralarında da iletişimi sağlanarak etkileşimli bir ortam meydana getirmeye çalışılacaktır. Bu yöntemin birçok faydası olduğu gibi bazı kısıtlamaları da vardır; en önemli kısıtlaması öğrencinin bağlantı hızının kullandığı modem ile orantılı olmasıdır. Hız olarak 56Kb'den daha az olan bağlantılarda görüntü daha zayıf ve kesintili olacaktır. Bu yüzden daha verimli iletim sağlanabilmesi için bağlantı hızı ve sistem sunucusunun uygun bant genişliğine sahip olması gerekecektir.

4.4. Ders Notları

Ders notları yani dersin öğretim elemanı tarafından oluşturulacak kitap ile öğrencilerin basılı olarak da dersleri çalışabilmeleri sağlanacaktır. Böylece sisteme internet üzerinden bağlı kalmadan da çevrimdışı olarak öğrenciler derse bakabilecek ve çalışma imkânı bulabileceklerdir. Bu kitap; sistem üzerinden indirilebilir olup, sadece basılı olarak değil, sayısal olarak da ulaşılır nitelikte olacaktır.

4.5. Duyuru ve Mesajlaşma Sistemi

Site üzerinde ders için duyuru tahtası kullanarak öğrencilerin siteye giriş yapmaları ve sisteme girer girmez bir uyarı butonu ile gönderilen mesajlara ile karşılaşmaları sağlanmıştır. Böylece dersin sınav tarihleri, öğretim elemanının hatta olduğu zamanlar gibi birçok durum öğrenciye anında iletilerek öğrencilerin dersi daha iyi anlamaları sağlanmıştır. Aynı zamanda ayrı bir duyuru sistemi ile öğrencilerin e-postalarına da istenilen bilgilendirmeler yapılabilmektedir.

Resim 2.4'de tüm duyuruların görünüşü verilmiştir. İstenilen herhangi bir duyuruya tıklanarak duyurunun detay bilgilerine ulaşılabilmektedir.

Resim 2.4. Tüm duyuruların görünüşü

Resim 2.5'de duyurunun ayrıntısı görülmektedir. Ayrıntının en altında bulunan diğer duyurular bölümünden yayındaki tüm duyurulara erişilebilmektedir.

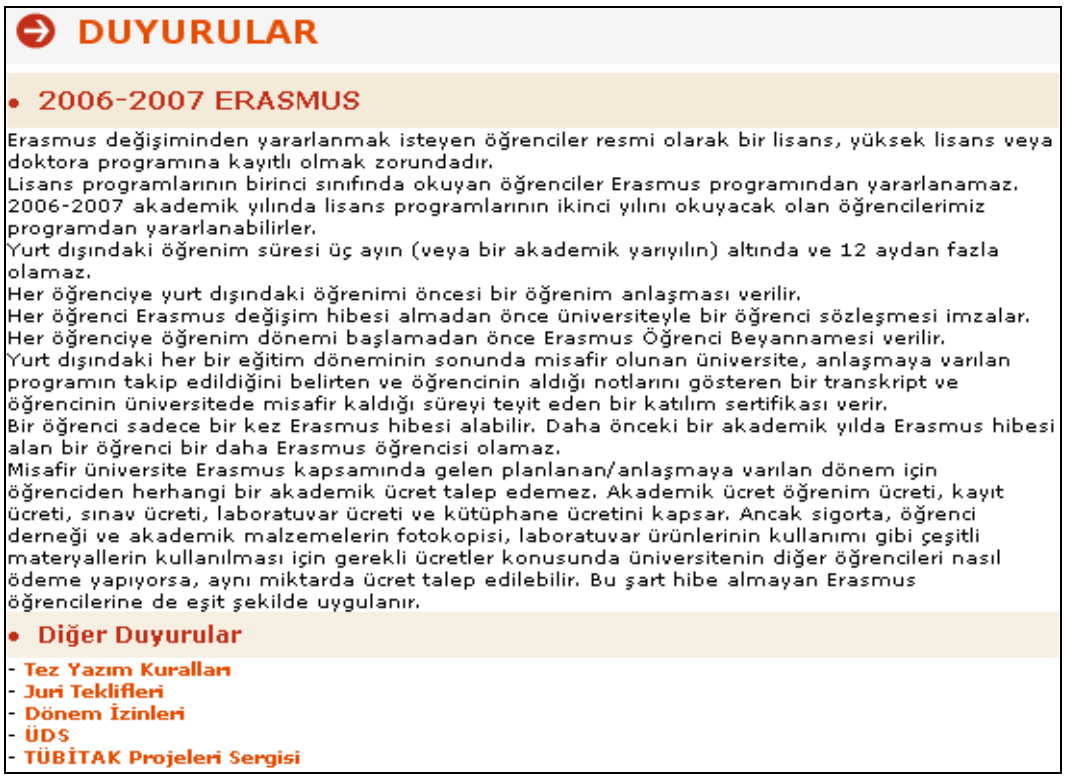

Resim 2.5. Seçilen duyurunun ayrıntılı görünüşü

Site yöneticisi, öğretim elemanı ve bölüm başkanı tarafından kullanılan mesajlaşma sistemi sayesinde öğrencilere ve diğer kullanıcılara yetkileri doğrultusunda mesaj gönderme yetkisi verilmiştir. Mesaj gönderildikten sonra, mesaj gönderilen kullanıcı sisteme giriş yaptığında Resim 2.6'de görülen zarf işareti yanıp sönmekte ve kullanıcıyı uyarmaktadır.

Resim 2.6. Yeni mesajınız var uyarısının görünüşü

Kullanıcı linke tıkladığında ise karşısına Resim 2.7'da görülen ekran çıkmaktadır. Kullanıcı mesajı okuduğu anda yönetim bölümünde mesaj için "okundu" ibaresi belirmektedir. (Bkz. Resim 2.8) Mesajı alan kişi isterse mesajı silebilmektedir.

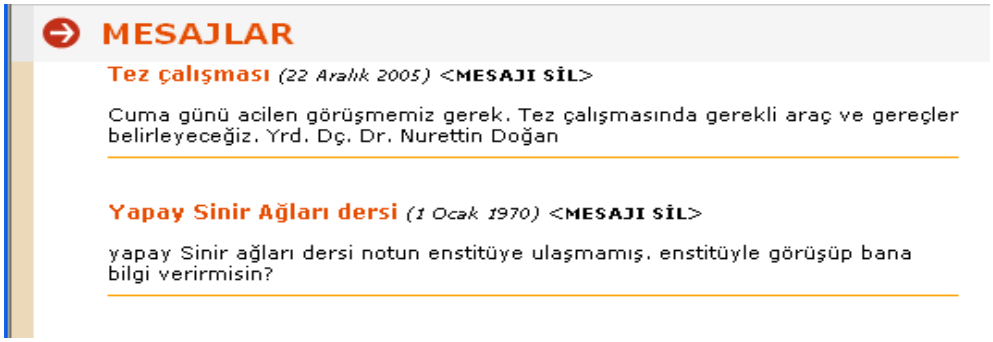

Resim 2.7. Mesajlar bölümünün görünüşü

Mesajlar Bölümü

Başlık	Mesaj Metni	Gönderilen Kişi	Mesaj Tarihi	Okundu	Durum	İşlemler
Tez çalışması	Cuma günü acilen görüşmemiz gerek. Tez çalışmasında gerekli araç ve gereçler belirleyeceğiz. Yrd. Dç. Dr. Nurettin Doğan...	Ferhat Kadir Pala	22 Aralık 2005	Okundu	Aktif	Düzenle | Sil
Yapay Sinir Ağları dersi	yapay Sinir ağları dersi notun enstitüye ulaşmamış. enstitüyle görüşüp bana bilgi verirmisin?...	Ferhat Kadir Pala	1 Ocak 1970	Okundu	Aktif	Düzenle | Sil

--> Yeni Mesaj Gönder <--

Yayındaki Mesajlar | Yayında Olmayan Mesajlar | Okunan Mesajlar | Okunmamış Mesajlar | Bütün Mesajlar

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

Resim 2.8. Yönetim bölümündeki mesajlar bölümünün görünüşü

4.6. Forum

Forum öğretim elemanıyla öğrenciler arasında dersle ilgili sorunları ve görüşleri paylaşabilecekleri tartışma ortamları açma imkânı sağlamaktadır. Forum sayesinde öğretim elemanı, öğrencilerinin belirli bir konuya ilişkin görüşlerini izleyebilmektedir. Ayrıca farklı tartışma grupları ve proje çalışma grupları oluşturulabilmekte olup böylece yeni tartışma konuları üzerinde görüşler belirtilir, soru sorulabilir, dosya paylaşımı yapılabilir.

5. YÖNETİM BÖLÜMÜ

Bu kısımda bir EYS olarak planlanan uzaktan eğitim için içerik yönetim sistemli ders hazırlama ana modülünün yönetim ile ilgili kısımları anlatılacaktır.

Yönetim bölümü üç ana kısımdan oluşmaktadır. Bunlar site yöneticisi, bölüm başkanı ve öğretim elemanı bölümleridir. Bu bölümlere girebilmek için http://www.l-ion.net/yonetim adresinden resim 3.1'de görüldüğü gibi kullanıcı adı (email adresi) ve şifresiyle giriş yapmak gerekmektedir. Girişlerde yönetici, bölüm başkanı ve öğretim elemanı bölümlerine geçiş kullanıcının seviyesine göre yapılmaktadır.

Resim 3.1. Yönetim bölümü kullanıcı giriş ekranı.

5.1. Site Yöneticisi Bölümü

Resim 3.2'de görüldüğü gibi site yöneticisi sistemle ilgili her şeyi yapabilme yetkisine sahiptir. Platform üzerinde yer alan Menü, Haberler, Duyurular, Ana sayfa İçerik, Resimler, Üniversite Bilgileri, Dersler ve Kullanıcılar gibi bölüm ve modüller üzerinde işlem yapabilir.

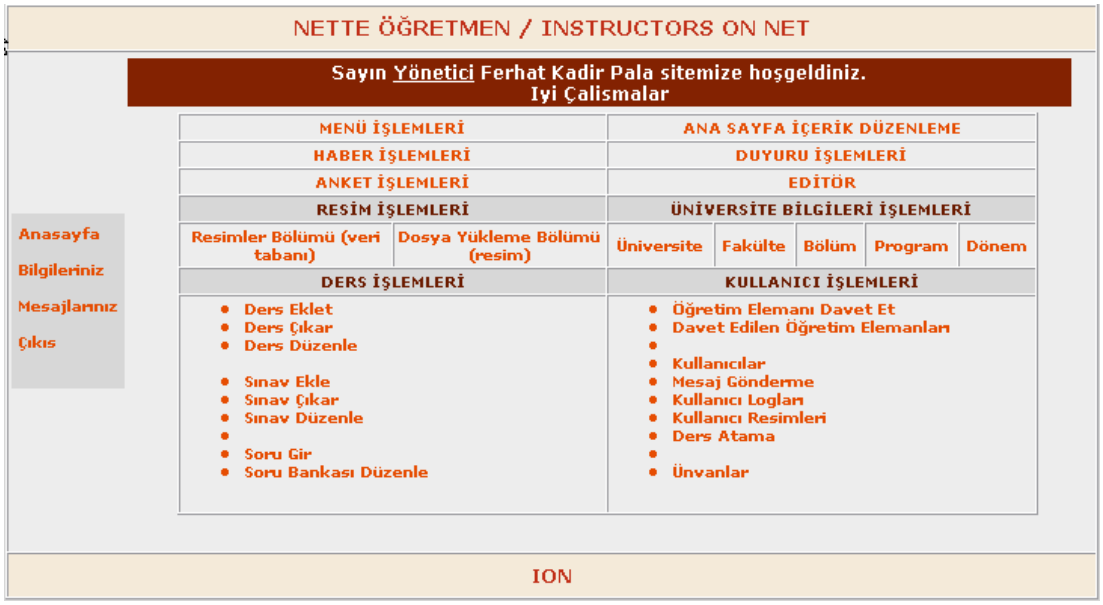

Resim 3.2. Site Yöneticisi Bölümü görünüşü

5.1.1. Menü düzenleme

Bu bölümde ana sayfada yer alan menü başlıkları düzenlenmektedir. Yeni menü ekleme, çıkarma ve varolan menü üzerinde değişiklik yapma işlemleri yapılır. İstenildiğinde resimli bilgi menüsü veya linke gitmesi gereken menü eklenebilmektedir.

Resim 3.3'de görüldüğü gibi Başlık, Link, Metni, Resim, Durum ve İşlemler olmak üzere 6 başlıkta menü içeriği hakkında bilgi verilmektedir. Yönetici İşlemler bölümünden düzenle veya sil işlemini seçerek menü ile ilgili işlemleri yapabilmektedir. Resim 3.4'de hakkımızda menü başlığının düzenlenmesi görülmektedir.

NETTE ÖĞRETMEN / INSTRUCTORS ON NET

Menü elamanının "Metni Yok" ise verilen link devreye girer ve linkde belirtilen adres işlem görür.
"Link Yok" ise metni işlem görür.

Menü Bölümü

Başlık	Link	Metni	Resim	Durum	İşlemler
Duyurular	duyuru.php	**Metni Yok.**	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Haberler	haber.php	**Metni Yok.**	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Takvim	takvim.php	hazırlanmaktadır....	Resmi Yok	Aktif Değil	Düzenle | Sil
Dersler	dersler.php	**Metni Yok.**	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Hakkımızda	**Link Yok.**	"Instructor On Net" Eğitim Yönetim Sistemi, Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN danışmanlığında Ferhat Kadir PALA tarafından hazırlanmakta olan tez kapsamında geliştirilmeye başlanmıştır. Test aşamasında olan sistemimiz, Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN'ın danışmanlığını yaptığı diğer yüksek lisans öğrencil...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil

--> Yeni Ekle <--
Yayındakiler | Yayında Olmayanlar | Bütünü

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

Anasayfa
Bilgileriniz
Mesajlarınız
Çıkış

ION

Resim 3.3. Menü bölümünden bir görünüş

NETTE ÖĞRETMEN / INSTRUCTORS ON NET

Menü elamanının "Metni Yok" ise verilen link devreye girer ve linkde belirtilen adres işlem görür.
"Link Yok" ise metni işlem görür.

Menü Bölümü

Başlık : Hakkımızda
Link :
Metni : "Instructor On Net" Eğitim Yönetim Sistemi, Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN danışmanlığında Ferhat Kadir PALA tarafından hazırlanmakta olan tez kapsamında geliştirilmeye başlanmıştır.

Test aşamasında olan sistemimiz, Yrd. Doç. Dr. Nurettin DOĞAN'ın danışmanlığını yaptığı diğer yüksek lisans öğrencileri tarafından da geliştirilmeye devam
Resim : Seçiniz
Durum : Aktif

Kaydet

--> Yeni Ekle <--
Yayındakiler | Yayında Olmayanlar | Bütünü

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

Anasayfa
Bilgileriniz
Mesajlarınız
Çıkış

ION

Resim 3.4. Hakkımızda menü başlığının düzenlemesinden bir görünüm

5.1.2. Haber düzenleme

Bu bölümde ana sayfada yer alan cross-browser kayan yazıda ve haberler bölümünde çıkması istenen haberlerle ilgili işlemler yapılmaktadır. Yeni haber ekleme, çıkarma

ve varolan haber üzerinde değişiklik yapma işlemleri yapılır. Resim 3.5'de haberler bölümünün genel görünümü Başlık, Haber Metni, Resim, Durum ve İşlemler olmak üzere 5 kısımda gösterilmiştir.

5.1.3. Duyuru düzenleme

Bu bölümde ana sayfada yer alan duyurular bölümünde çıkması istenen duyurularla ilgili işlemler yapılmaktadır. Yeni duyuru ekleme, çıkarma ve varolan duyuru üzerinde değişiklik yapma işlemleri yapılır. Resim 3.6'da da görüldüğü gibi duyurular bölümü de haberler bölümü gibi 5 kısımda gösterilmiştir.

NETTE ÖĞRETMEN / INSTRUCTORS ON NET

Anasayfa
Bilgileriniz
Mesajlarınız
Çıkıs

Haberler Bölümü

Başlık	Haber Metni	Resim	Durum	İşlemler
Eğitimde İşbirliği Protokolü	Milli Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüseyin Çelik ile Devlet Bakanı Nimet Çubukçu, Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) ile Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü arasındaki, çocuk yuvalarındaki bakıcı annelerin eğitimine ilişkin "Eğitimde İşbirliği P...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
AB Sürecinde Eğitim Resepsiyonu	Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), AB sürecinde eğitim alanında kaydedilen gelişmeler konusunda, AB üyesi ülkelerin büyükelçileri, müsteşarları ve eğitimden sorumlu ataşelerini bilgilendirmek amacıyla, bakanlıkta toplantı ve ardından resepsiyon düzenledi. Burada konuşan Milli Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüsey...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
'Bilgisayarlı Eğitime Destek'	Milli Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüseyin Çelik, Kızılcahamam'daki Asya Termal Otel'de düzenlenen, "Bilgisayarlı Eğitime Destek Kampanyası İl Milli Eğitim Müdürlerini Bilgilendirme Toplantısı"na katıldı. Bakan Çelik, burada 81 ilden gelen il milli eğitim müdürlerine hitaben yaptığ...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
E-yatırım Hizmete Girdi	Milli Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüseyin Çelik, Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından uygulamaya konulan "MEB Yatırım İhtiyaçlarının Elektronik Ortamda Belirlenmesi ve İzlenmesi" projesini düzenlediği basın toplantısıyla kamuoyuna tanıttı. Toplantıda konuşan Bakan Çelik, MEB'in, ya...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
İki Bakanlık Arasında...	Milli Eğitim Bakanı Doç. Dr. Hüseyin Çelik ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Murat Başesgioğlu "Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından verilen işgücü yetiştirme kurslarının etkinliğinin artırılması ve mesleki eğitim-istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi amacıyla protokol imzaladılar. ...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil

--> Yeni Haber Ekle <--
Yayındaki Haber | Yayında Olmayan Haberler | Bütün Haberler

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

ION

Resim 3.5. Haberler bölümünden bir görünüm

NETTE ÖĞRETMEN / INSTRUCTORS ON NET

Anasayfa
Bilgileriniz
Mesajlarınız
Çıkıs

Duyurular Bölümü

Başlık	Duyuru Metni	Resim	Durum	İşlemler
TÜBİTAK Projeleri Sergisi	TÜBİTAK 36. Ortaöğretim Öğrencileri Arası Araştırma Projeleri Yarışması Ankara Bölge Sergisi 11 - 13 Nisan 2006 tarihleri arasında Gazi Eğitim Fakültesi Fizik Laboratuvarında yapılacaktır. Tüm ilgililer davetledir. Gazi Eğitim Fakültesi Dekanlığı ...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
2006-2007 Erasmus	Erasmus değişiminden yararlanmak isteyen öğrenciler resmi olarak bir lisans, yüksek lisans veya doktora programına kayıtlı olmak zorundadır. Lisans programlarının birinci sınıfında okuyan öğrenciler Erasmus programından yararlanamaz. 2006-2007 akademik yılında lisans programlarının ikinci yılını o...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
ÜDS	1-30 Nisan 2006 tarihleri arasında yapılacak olan yeterlik sınavına girebilmek için Doktora öğrencilerinin yeterlik formuna ek olarak ÜDS veya KPDS belgeleri ile birlikte Enstitüye müracaat etmeleri gerekmektedir. ...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Dönem İzinleri	Öğrencilere asagidaki gerekçelerle belgelendirmek kosulu ile Enstitü Yönetim Kurulu Karari ile dönem izni verilebilir. Dönem izni verilmesini gerektirecek süreyi kapsayan resmi bir Saglik Kurulu Raporu ile belgelenmek kosulu ile hastalik mazereti olan öğrencilere Tecil hakki kaldirilarak...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Juri Teklifleri	Enstitümüz Lisansüstü programlara kayıtlı olup 2005-2006 Eğitim öğretim yılı 2: yarıyılında son dönemini kullanan öğrencilerin tezlerinin ve tez savunma juri tekliflerinin Enstitü'ye iletilmesi için son gün 22.05.2006 tarihidir. Bu tarihten sonra yapılan başvurular işleme konulmayacaktır. Son ya...	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil
Tez Yazım Kuralları	Tez Yazım Kuralları yenilenmiş olup 15 Nisan 2006 tarihinden sonra uygulanacaktır....	Resmi Yok	Aktif	Düzenle | Sil

--> Yeni Duyuru Ekle <--
Yayındaki Duyuru | Yayında Olmayan Duyurular | Bütün Duyurular

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

ION

Resim 3.6. Duyuru düzenleme bölümü görünüşü

5.1.4. Ana sayfa düzenleme

Bu bölümde; kullanıcının siteyi açtığında karşısına gelen, ana sayfanın orta kısımdaki bilgi ekranlarının düzenlemesi yapılmaktadır. Resim 3.7'de yönetici tarafından Genel Yapı metni ile ilgili yapılan değişikliğin bir görünümü yer almaktadır.

NETTE ÖĞRETMEN / INSTRUCTORS ON NET

Anasayfa
Bilgileriniz
Mesajlarınız
Çıkıs

Anasayfa İçerik Düzenleme Bölümü

Adı : Genel Yapı

Anasayfa İçerik Düzenleme Metni : Geliştirmekte olduğumuz sistemimiz başlıca iki bölümden oluşmaktadır. Bunlar, Kullanıcı bölümü ve Yönetim Bölümüdür.

Kullanıcı Bölümü, kullanıcılarımız tarafından derslere katılımın sağlandığı Ders Anlatımı, Sınav Sistemleri, Değerlendirme, Multimedia Ortamları, Duyuru ve Mesajlaşma Sistemi ve Forum gibi alanlardan

Resim : Seçiniz

Durum : Aktif

Kaydet

--> Yeni Ekle <--
Yayındakiler | Yayında Olmayanlar | Bütünü

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

ION

Resim 3.7. Ana sayfa içerik düzenleme bölümündeki genel yapı metni ile ilgili yapılan değişikliğin bir görünümü

5.1.5. Anket düzenleme

Platform içerisinde kullanıcılardan geri besleme almak için kullanılan anket bölümünün düzenlemesi yapılmaktadır. Yeni bir anket oluşturulduğunda otomatik olarak eski anket ile yenisi yer değiştirmektedir. Resim 3.8'de Anket düzenleme ana menü görünümü gösterilmiştir. Resim 3.9'da ise düzenlenen anketin şıklarının oluşturulması gösterilmiştir.

Resim 3.8. Anket düzenleme ana menü görünümü

Resim 3.9. Düzenlenen bir anketin şıklarının oluşturulmasından bir görünüm

5.1.6. Dosya (resim) düzenleme

Dosya Düzenleme bölümünde platform içerisinde yer alan belirlenmiş tüm dosyalar (.doc, .pdf, .jpeg v.b.) ve veritabanında yer alan resimler ile ilgili işlemler

yapılabilmektedir. Resim 3.10'da veritabanına yeni resim ekleme veya düzenleme gibi işlemlerin yapıldığı bölümün ekran çıktısı görünmektedir. Resim 3.11'de ise belirlenen klasörler içindeki tüm dosyalar üzerinde ekleme, çıkarma, ön izleme gibi işlemlerin yapılabildiği dosya düzenleme bölümünün ekran çıktısı görünmektedir.

Resim 3.10. Resim düzenleme bölümü görünüşü

Resim 3.11. Dosya düzenleme bölümü görünüşü

5.1.7. Üniversite bilgileri düzenleme

Bu bölümde site içerisinde kayıt olma gibi çeşitli yerlerde kullanılan pull-down menülerde yer alan üniversite, fakülte, bölüm, program ve dönem bilgileri düzenlenmektedir. Resim 3.12'de üniversite bilgilerini düzenleme bölümü görülmektedir.

Resim 3.12. Üniversite bilgileri düzenleme bölümü görünüşü

5.1.8. Öğrenci işleri (kullanıcı) düzenleme

Öğrenci İşleri modülünde tüm kullanıcılar için geçerli olan işlemler yapılabilmektedir. Kısaca bu işlemler; ders için öğretim elemanının davet edilmesi, davetiyelerin kontrolü, kullanıcıların kayıttan sonra siteye giriş yapabilmeleri için onaylanması, kullanıcılara mesaj gönderme, kullanıcı loglarının takibi, kullanıcı resimleri, kullanıcılara ders atama işlemleri ve sitede kullanılan çeşitli unvanların düzenlenmesidir. Resim 3.13'de öğretim elemanına gönderilecek davetiyenin hazırlanması bölümü gösterilmiştir. Resim 3.14'de ise gönderilen davetiyelerin alıcısına ulaşıp ulaşmadığı ilgili takip bölümü gösterilmektedir.

Resim 3.13. Öğretim elamanına gönderilecek davetiyenin hazırlanması bölümü görünüşü

Davetiye Takip Bölümü

No	Ünvan	Adı Soyadı	E-mail	Davet Tarihi
1	Araştırma Görevlisi	Ferhat Kadir Pala	fkpala@hotmial.com	12 Aralık 2005

Aktif Olmayan | Aktif | Bütün Davet Edilenler

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

Resim 3.14. Gönderilen davetiyelerin takibi bölümü görünüşü

Resim 3.15'de kullanıcının detaylı bilgileri gösterilmektedir. Resim 3.16'da ise mesaj gönderme ve alma bölümünün görünümü verilmektedir.

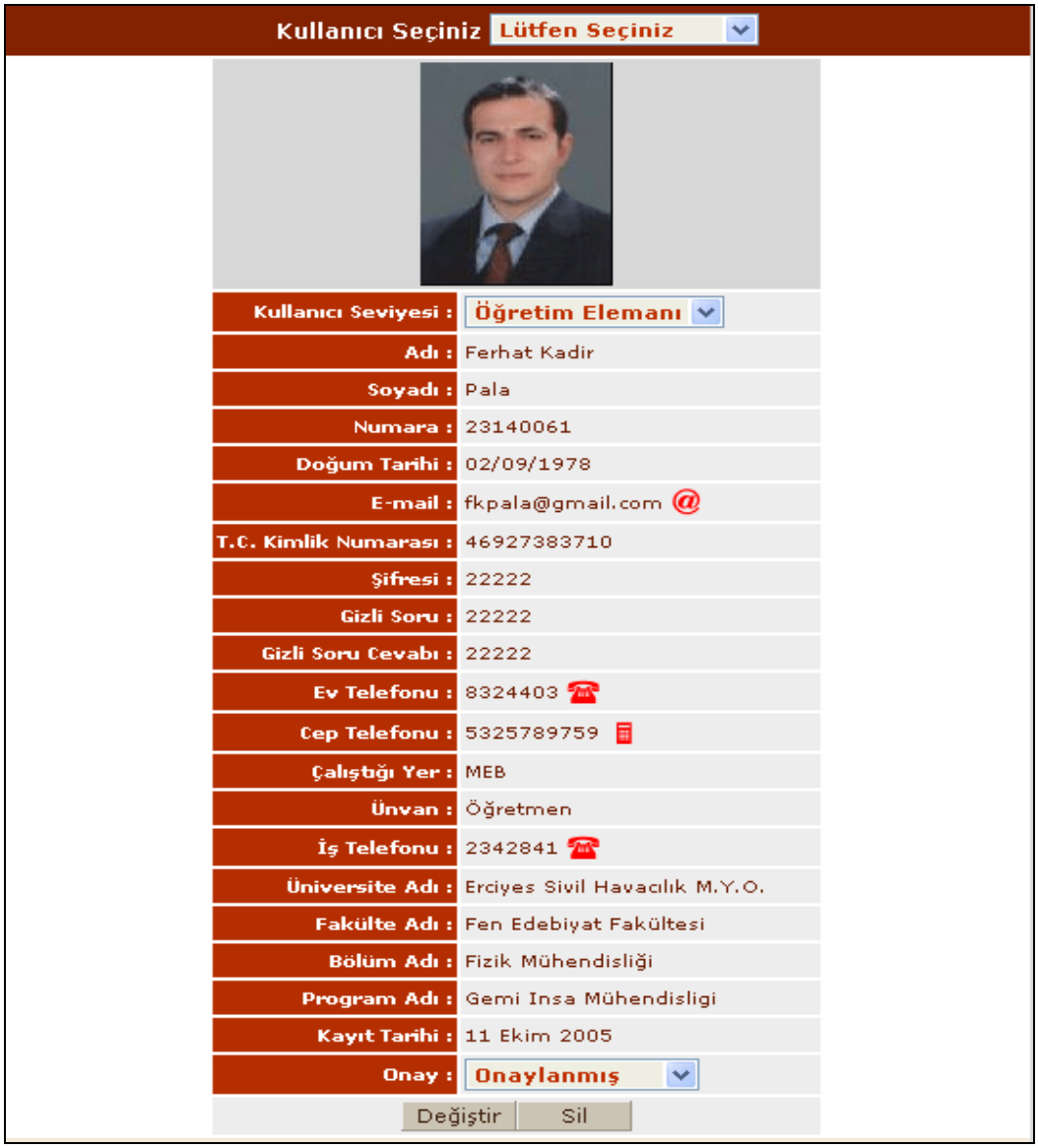

Kullanıcı Seçiniz: Lütfen Seçiniz

Kullanıcı Seviyesi :	Öğretim Elemanı
Adı :	Ferhat Kadir
Soyadı :	Pala
Numara :	23140061
Doğum Tarihi :	02/09/1978
E-mail :	fkpala@gmail.com
T.C. Kimlik Numarası :	46927383710
Şifresi :	22222
Gizli Soru :	22222
Gizli Soru Cevabı :	22222
Ev Telefonu :	8324403
Cep Telefonu :	5325789759
Çalıştığı Yer :	MEB
Ünvan :	Öğretmen
İş Telefonu :	2342841
Üniversite Adı :	Erciyes Sivil Havacılık M.Y.O.
Fakülte Adı :	Fen Edebiyat Fakültesi
Bölüm Adı :	Fizik Mühendisliği
Program Adı :	Gemi Insa Mühendisligi
Kayıt Tarihi :	11 Ekim 2005
Onay :	Onaylanmış

Değiştir | Sil

Resim 3.15. Kullanıcının detaylarının görüldüğü bölümden bir görünüş

Mesajlar Bölümü

Başlık	Mesaj Metni	Gönderilen Kişi	Mesaj Tarihi	Okundu	Durum	İşlemler
Tez çalışması	Cuma günü acilen görüşmemiz gerek. Tez çalışmasında gerekli araç ve gereçler belirleyeceğiz. Yrd. Dç. Dr. Nurettin Doğan...	Ferhat Kadir Pala	22 Aralık 2005	Okundu	Aktif	Düzenle | Sil
Yapay Sinir Ağları dersi	yapay Sinir ağları dersi notun enstitüye ulaşmamış. enstitüyle görüşüp bana bilgi verirmisin?...	Ferhat Kadir Pala	1 Ocak 1970	Okundu	Aktif	Düzenle | Sil

--> Yeni Mesaj Gönder <--

Yayındaki Mesajlar | Yayında Olmayan Mesajlar | Okunan Mesajlar | Okunmamış Mesajlar | Bütün Mesajlar

<-| Yönetim Bölümüne Dön |->

Resim 3.16. Mesaj gönderme bölümü görünüşü

Resim 3.17'de sisteme kayıtlı olan tüm kullanıcıların sisteme giriş – çıkış tarihlerinin görüldüğü kullanıcı istatistikleri bölümü gösterilmektedir. Resim 3.18'de kullanıcılar ile dersler arasında eşleşmelerin yapıldığı kullanıcı ders atamaları bölümünden bir kullanıcı ders ataması gösterilmiştir. Resim 3.19'da ise site genelinde kullanılan kullanıcı unvanlarının düzenlemesi bölümü gösterilmiştir.

Kullanıcı İstatistikleri

Kullanıcı Adı	Giriş Tarihi	Çıkış Tarihi	Kullanıcının Resmi
Ferhat Kadir Pala	22 Aralık 2005	22 Aralık 2005	
Ferhat Kadir Pala	27 Ekim 2005	27 Ekim 2005	
Ferhat Kadir Pala	18 Ekim 2005	19 Ekim 2005	
Ferhat Kadir Pala	18 Ekim 2005	18 Ekim 2005	
Ferhat Kadir Pala	18 Ekim 2005	18 Ekim 2005	

Resim 3.17. Kullanıcı istatistikleri bölümden bir görünüş

Resim 3.18. Ders atama bölümü görünüşü

Resim 3.19. Unvan düzenleme bölümü görünüşü

5.1.9. Ders düzenleme

Ders düzenleme bölümünde ders içerik düzenleme, ders ekleme, ders çıkarma, sınav soruları hazırlama, sınav düzenleme gibi işlemler yapılacaktır.

5.2.Bölüm Başkanı Bölümü

Resim 3.20'de görüldüğü gibi site bölüm başkanı kendi bölümüyle ilgili her türlü işlemi yapabilme yetkisine sahiptir.

Ders ekleme ve Kullanıcı İşlemleri bölümleri yetkileri yukarıda anlatılan Yönetici bölümü gibidir. Ancak bölüm başkanları siteye giriş yaptıklarında yetki alanları

dâhilinde bilgiler ekrana çıkmaktadır ve sadece bölümlerinin bilgileri üzerinde düzenleme yapabilmektedirler.

Resim 3.20. Bölüm Başkanı bölümü görünüşü

5.3.Öğretim Elamanı Bölümü

Öğretim Elemanları sisteme giriş yaptıktan sonra Resim 3.21'de görüldüğü gibi sadece kendi dersleriyle ilgili her türlü işlemi yapabilme yetkisine sahiptir.

Resim 3.21. Öğretim elamanı bölümü görünüşü

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Teknolojide çok hızlı meydana gelen değişimler, her alanda olduğu gibi özellikle web tabanlı eğitim alanında da bazı yeniliklerin oluşmasını kaçınılmaz kılmıştır. Web tabanlı eğitim modelleriyle eğitimi zamandan ve mekândan bağımsız yapmak, daha geniş kitlelere ulaştırmak ve daha ekonomik hale getirmek mümkündür. Bu nedenle, web tabanlı uzaktan eğitim modelleri kurumlar tarafından tercih edilmektedir.

Dünyada web tabanlı uzaktan eğitim ile ilgili olarak birçok uygulama üniversiteler ve yazılım şirketleri tarafından geliştirilmektedir. Hepsi de içerik yönetim sistemi tabanlı olarak geliştirilen Eğitim Yönetim Sistemlerine WebCT, Moodle, Learning Space, Net-Class, Breeze, TopClass, Blackboard, FirstClass, ClassFronter, TUTOR2000, İDEALMS gibi yazılımlar örnek gösterilebilir. Ülkemizde de bazı üniversiteler uzaktan eğitim merkezlerini açarak bu yarışta geri kalmamayı hedeflerken, yazılım şirketleri de bu alandan kazanılacak paraları düşünerek yarışta geri kalmamaktadır. Eğitim Yönetim Sistemlerinin geliştirilmesi için projeler oluşturulup yeteri kadar para yatırılarak bu konuda yetişmiş kişilerden oluşmuş bir ekibin kurulması gerekir.

Bu çalışmaya başlarken amaç, oluşturulacak ekibin mümkün olacak en az elemandan oluşmasını, daha az para yatırılmasını ve daha kısa zamanda internette bir dersin içeriğini hazır hale getirebilmesini sağlamaktı. Bu tez çalışmasında uzaktan eğitim için içerik yönetim sistemli ders hazırlama ana modülünün dersin hazırlanması ve yönetim bölümleri yapılmıştır. Bir Eğitim Yönetim Sistemi olarak planlanan Nette Öğretmen / Instructors On Net adı verilen projede ders içeriği hazırlama ve sınav modülleri çalışmaları başka yüksek lisans tezlerinin çalışma konularıdır ve bu çalışmalar devam etmektedir.

Yapılan bu çalışma ve yapılması planlanan diğer çalışmalar ile Nette Öğretmen / Instructors On Net Eğitim Yönetim Sisteminin ders hazırlama sürecinde doğrudan öğretim elemanının dersinin içeriğinin hazırlanıp internette yayınlanabilmesi

sağlanacaktır. Böylece böyle bir sistem için gerekli olan ara elemanlar azaltılarak öğretim elemanının doğrudan dersinin içeriğinin yayınlanabilmesi mümkün olacaktır.

Bu tez ile yapılan çalışma da kısaca öğretim elemanlarına web tabanlı uzaktan eğitim modeli tasarlayarak derslerini kolayca hazırlayabilmelerine olanak sağlanmıştır. Böylece bilgiye en kısa yoldan ulaşılması sağlanarak geleneksel eğitim sisteminin aksine hem zaman açısından daha az kayıpların olduğu hem de daha az personel ihtiyacı duyulduğundan maliyetin düşük olacağı bir eğitim ve öğretim ortamı oluşturulmuştur.

KAYNAKLAR

1. İnternet: The components of Online Education: Higher Education on the Internet, http://www.escot.org/docs/ByronComponents.pdf (2005).

2. Karakuzu, M., "Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Dersi Tasarımında Öğrenci/Katılımcı Nitelikleri", ***Akademik Bilişim***, Konya,12 (2002).

3. İnternet: Uzaktan Eğitim Nedir? Uluslar arası Yurt Dışı Eğitim Portalı, http://www.uluslararasiegitim.com/uzak/uenedir.asp (2006).

4. McIsaac, M.S., Gunawardena, C.N., "Handbook of research for educational communications and technology":: ***Simon & Schuster Macmillan,***. New York, 403-437 (1996).

5. Başkömürcü, G. & Öztürk, Y. "Uzaktan Eğitim Sistemlerinin Tasarımı.", bildiri, ***1. Türkiye Uluslararası Uzaktan Eğitim Sempozyumu***, Ankara, 55 (1996).

6. İnternet: Cumhuriyetin 75. Yılında Gelişmeler ve Hedefler, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı, http://www.meb.gov.tr/Stats/eskiistatistikler.html (2005).

7. Gürol, M., Sevindik, T., "İnternet Tabanlı Uzaktan Eğitim Uygulamaları", bildiri, ***İnternet Haftası: İnternet ve Eğitim***, Elazığ,94 (2001).

8. Moore, G. M., "Towards a Theory of Independent Learning and Teaching", ***Journal of Higher Education,*** 44: 661-679, (1973).

9. Granger, D., "Contemporary issues in American distance education", Bridging distanced to the individual learner. In M. G. Moore (Ed.).***: Pergamon Press,*** New York**,** 163-171 (1990).

10. Carswell, A.D. ve Venkatesh, V., "Learner outcomes in an asynchronous distance education environment". ***International Journal of Human-Computer Studies***, 56(5): 475-494 (2002).

11. Al, U. ve Madran, R. O., "Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemleri: Sahip Olması Gereken Özellikler ve Standartlar", ***Bilgi Dünyası,*** 5(2): 259-271 (2004).

12. İnternet: 2001 Yılı Başında Milli Eğitim, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı, http://www.meb.gov.tr/stats/ist2001/icindekiler.htm (2005).

13. İnternet: 2000 Yılı Başında Milli Eğitim, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı, http://www.meb.gov.tr/stats/ist2000/icindekiler.htm (2005).

14. İnternet: 2002 Yılı Başında Milli Eğitim, Ankara, Milli Eğitim Bakanlığı, http://www.meb.gov.tr/stats/Apk2002/icindekiler.htm (2005).

15. İnternet: CEIT 440 Dersi (Uzaktan Eğitim Başvuru Kaynağı), http://www.ceit.metu.edu.tr/~leventb/projeler/440/index.html (2005).

16. Paulsen, F. M. & Keegan, D., "Europan Experiences with Learning Management Systems", ***Web-Education Systems in Europe***, FernUniversität Hagen, 166 (2002).

17. Martin, K., Quigley M. A., and Rogers, S., ***IBM Systems Journal***, 44(1): 125 (2005).

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı	: PALA, Ferhat Kadir
Uyruğu	: T.C.
Doğum tarihi ve yeri	: 02.09.1978 İzmir
Medeni hali	: Bekar
Telefon	: 0 (232) 2342841
Faks	: 0 (232) 2343983
e-mail	: ferhat@l-ion.net , fkpala@gmail.com

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Lisans	ODTÜ/ Bilg. Öğretmenliği	2000
Lise	Çınarlı ATL-TL ve EML	1995

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2005-	Güzelbahçe İMKB EML	Öğretmen
2002-2005	Vakıflar Genel Müdürlüğü	Çözümleyici
2002-2005	Gazi Üniversitesi - BELTEK	Teknik Öğretmen
1999-2002	Forsnet Bilgi Teknolojileri	Web Grubu Yöneticisi
1998-1999	UMAY Bilgi İşlem	Sistem Yöneticisi

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Tenis, Bilgisayar teknolojileri, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi, Satranç, Yüzme